På Ringströms glas

Text och foto av Jonas Adner

Tillkomsten av glasfönster för Rygaards skola i Danmark, Maj-Juli 2009

Ringströms Glas ligger vid Mosebacke och etablerades 1886. Familjen äger och arbetar fortfarande i företaget.

På Ringströms gör man alla typer av glasarbeten, inramningar blästringar, renoveringar och avancerade blyinfattningar.

Några oumbärliga verktyg för glashantverkaren. Ovan en diamatskärare och en tång. Högst upp en maskin för att dra blylister. Till höger en blykniv

Svante Ringström tillhör fjärde generationen efter grundarna, hans bror Göran och brorson jobbar även här.

Mina bilder är uppförstorade till den tilltänkta storleken för glasmosaiken, 840 x 1200 mm.

Vaclav Nejedly har arbetat på Ringströms sedan 70-talet. Han är från Tjeckien men bor i Stockholm.

Här klipper han ut delar från teckningen, som sen ska fungera som mallar för glasarbetet. Med en specialsax klipps några millimeter bort för att kompensera för blyskarvarna. Det hela blir som ett stort pussel.

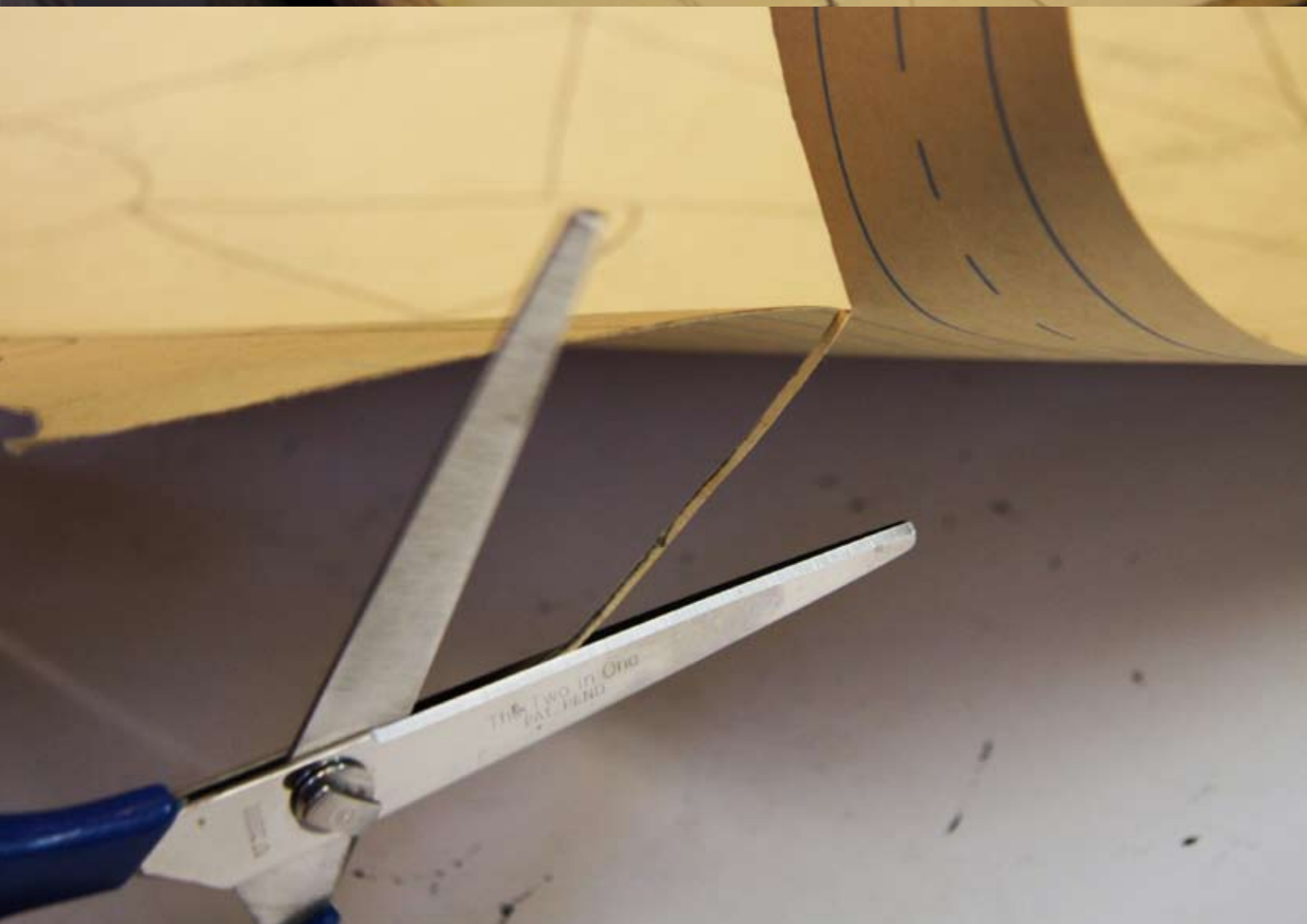
THE TWO IN ONE
PAT. PEND

En stor del av arbetet består av att hitta rätt nyanser av glas.
Det finns många färger att välja bland i förråden och färgen på glas är av helt annan art än på en målning.

Det kan vara svårt att skära fram detaljer i glaset därför använder man en diamantslip på knepiga ställen.

Här börjar den första av de två glasmosaikerna så sakteliga träda fram.

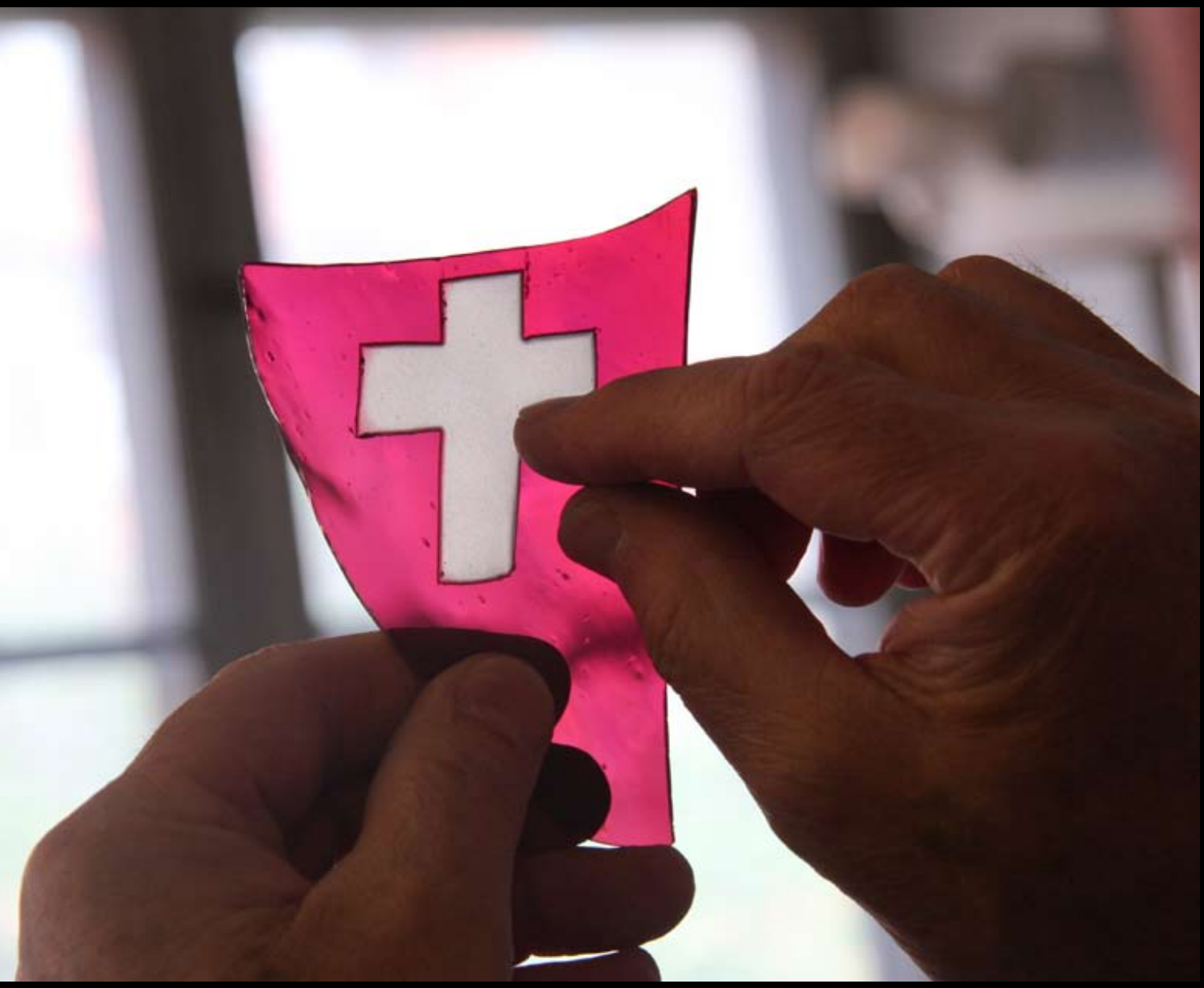

För att få fram flera färger på samma glas kan man antingen måla på med färg som sedan bränns fast eller så kan man, som här, använda sig av tvåfärgat glas, s.k. överfångsglas, och blästra bort det övre skiktet.

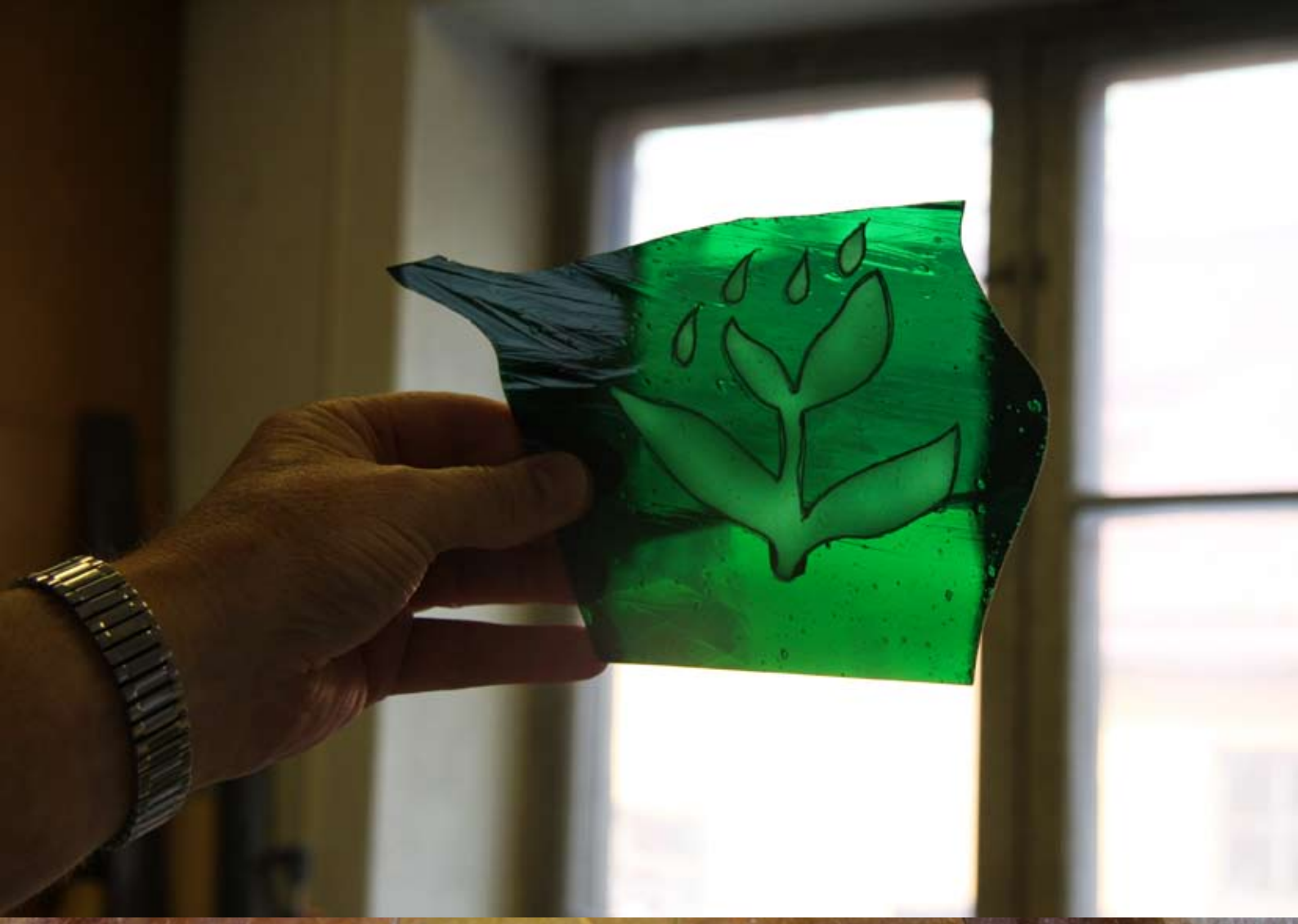

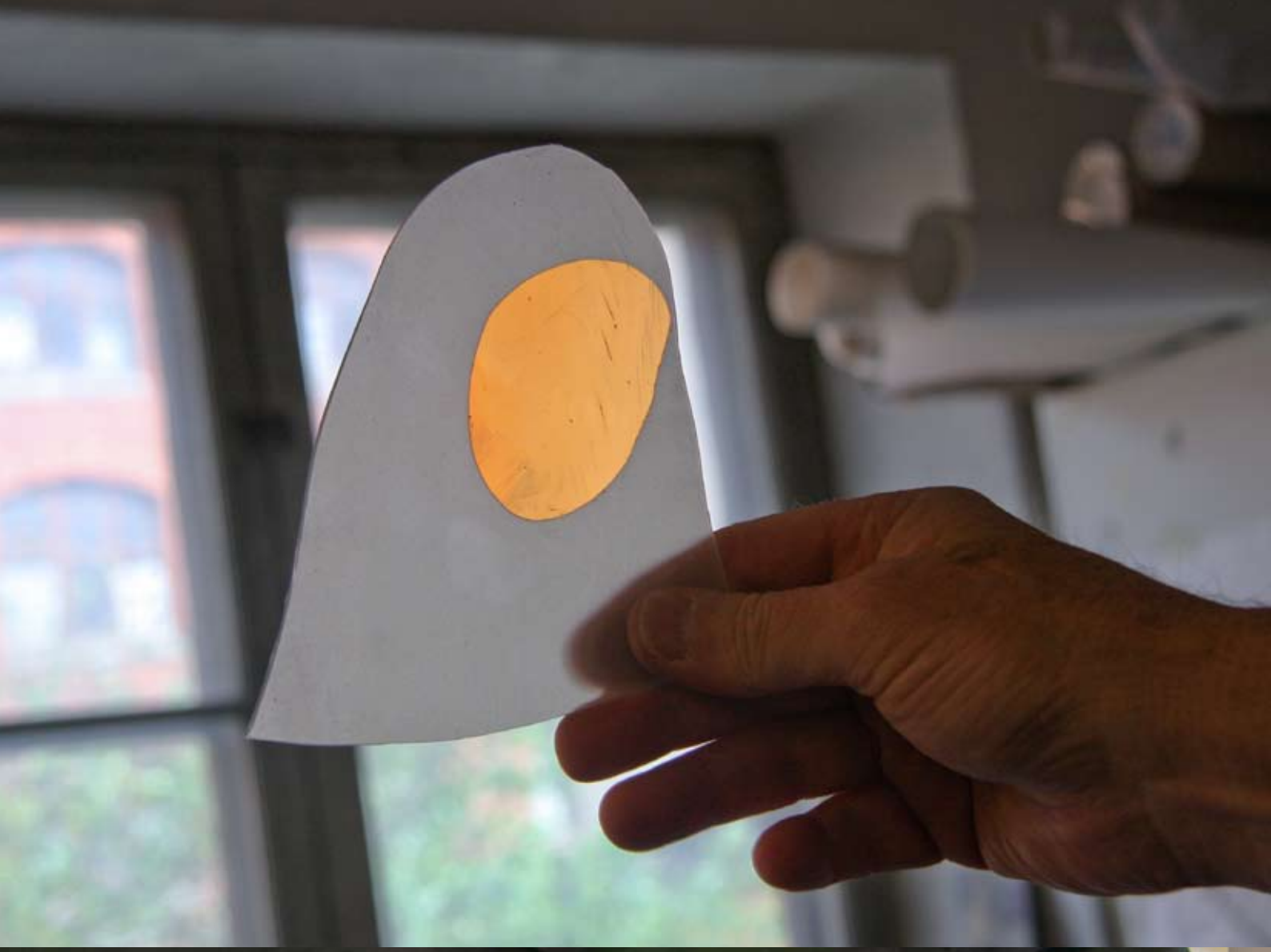

1909
1909

Här arbetar Vaclav vid blästringsskåpet

När allt glas är fårdigskuret och blästrat, målar man konturer och svarta detaljer med svart oljefärg. Andra nyanser målar man med vattenlöslig färg.

De målade bitarna bränns i ugn i C 650°. Färgerna blir då mer transparenta och fäster i glaset.
De andra glasbitarna ska också brännas en gång för att bli mer ”levande”.

Vid blyarbetet formas blylister med olika bredd runt varje bit. Skillnaden i bredd ger konturerna olika dignitet i bilden. Blyrbetet för dom här bilderna tog ungefär tre dagar

Det är viktigt att bilden inte växer och tappar formatet när man lägger bly emellan bitarna, därför måste man se till så att alla blyskarvar sitter tajt medan man bygger ihop bilden.

Alla möten mellan blylisterna löds sedan ihop med tenn. Kolven smälter bara tennet inte blyet Det gäller att inte glömma något ställe. En gång i tiden fick man böta 25 öre för varje lödning man missade.

Kittet som består av linolja och krita borstas in i alla skarvar.
Sen pressar man ner blylisterna mot glaset med en träbit.

För att få bort överflödigt kitt strör man över sågspån och borstar sen bort allt.

Sedan putsar man hela ytan med krita.

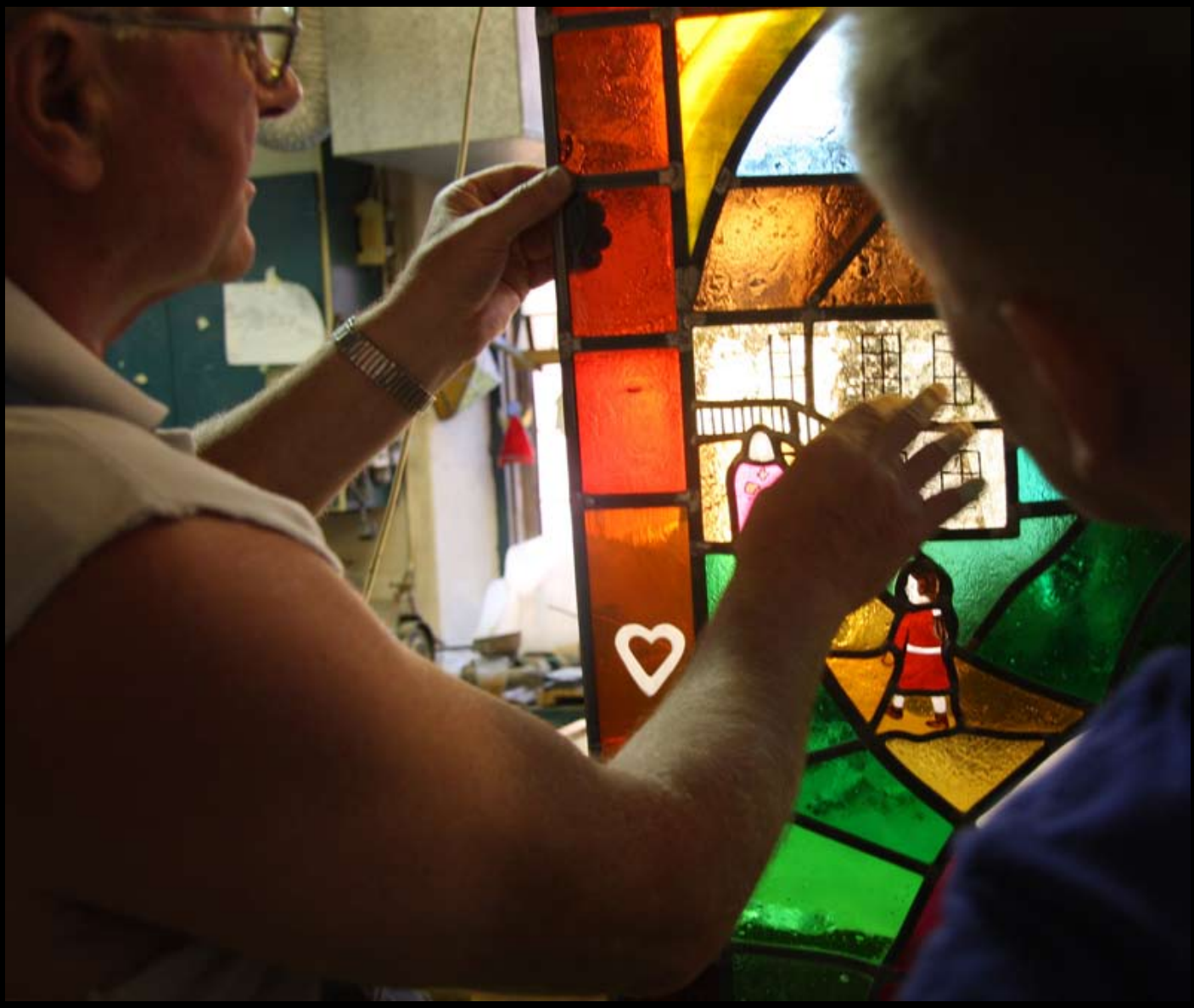

© Jonas Adner 2009
www.adner.se